

बितामोड, वैशाख १४। सुनसरी धरानको विभिन्न स्थानबाट लागूऔषध सहित २ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। धरान उपमहानगरपालिका -८ तीनकुनेबाट इलाका प्रहरी कार्यालय धरानबाट खटिएको प्रहरी टोलीले धरान उपमहानगरपालिका ७ का ३४ वर्षीय प्रेम विकलाई एमिल, फेनारगन, डाईजेपा, लुपिजेसिक लगायतका लागूऔषधसहित पक्राउ गरेको हो।
यसै गरी धरान उपमहानगरपालिका- १३ आपाछीबाट अर्थात् प्रहरी पोस्ट अमरहाटबाट खटिएको प्रहरी टोलीले बसमा सवार मोरङको कानेपोखरी गाउँपालिकाका २३ वर्षीय उशन विश्वकर्मालाई ४ केजी गाँजासहित पक्राउ गरेको प्रहरीले जनाएको छ।

अढाई वर्षीया बालिकालाई बेचबिखन गर्ने पक्राउ

काठमाडौँ, वैशाख १४। अढाई वर्षकी बालिकालाई बेचबिखन गरेको अभियोगमा ललितपुर गोदावरी नगरपालिका-१३ घर भई काठमाडौँ जडिबुटी बस्ने उर्मिला भन्ने ४३ वर्षीया कल्पना विश्वकर्मालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।
विश्वकर्मा मकवानपुरको एक परिवारकी बालिकालाई होस्टेलमा राखी पढाइदिने प्रलोभन देखाई काठमाडौँस्थित आफ्नै घरमा राखेको र भापाको काँकरभिट्टा पुर्‍याई भारत शिलगढी आएको उनकै साथीलाई सुम्पिएको भन्ने सूचनाको आधारमा प्रहरी, राष्ट्रिय बालबालिका खोजतलास केन्द्र तथा राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्को पहलमा ती बालिकाको उद्धार गरी हाल सुरक्षित आवासगृहमा राखिएको छ।
मानवबेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो बबरमहलबाट खटिएको प्रहरीले उक्त कार्यमा संलग्न विश्वकर्मालाई काठमाडौँ भूकूटीमण्डपबाट पक्राउ गरेको हो।
उनी उपर मानवबेचबिखन तथा ओसार पसार मुद्रामा जिल्ला अदालत काठमाडौँबाट ७ दिन म्याद थप अनुमति लिई प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ।

भापामा हात्तीपाइले रोग निवारण अभियान शुरु

भद्रपुर, वैशाख १४। भापामा हात्तीपाइले रोग निवारण अभियान शुरुकारण शुरु भएको छ। जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भापाले शुक्रवार पत्रकारहरूसँग गरेको अन्तरक्रिया कार्यक्रम पश्चात् हात्तीपाइले रोगविरुद्धको आम औषधि खुवाउने अभियानको शुभारम्भ गरेको हो।
कोशी प्रदेश सांसद छविबहाल चडाल, जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख विश्वनाथ बराल, उपप्रमुख शान्ता रोका, प्रमुख जिल्ला अधिकारी शिवराम पोखरेल लगायतले सुरक्षा निकायका प्रमुख, सञ्चारकर्मी, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूले औषधि खाएर अभियानको शुभारम्भ गरेका हुन्।
भापासहित सात जिल्लामा यही वैशाख १६ गते ३० गतेसम्म आम औषधि खुवाउने कार्यक्रम रहेको छ। भापामा औषधि खुवाउने कार्यक्रमको शुभारम्भ गरेपनि वैशाख १६ गते जिल्लाका १५ वटा पालिकाका

१ सय ३१ वटा केन्द्रमा एकै पटक अभियान सञ्चालन हुने स्वास्थ्य कार्यालय भापाका प्रमुख रमेश बाराकोटीले जानकारी दिए।
भापा विगत १३ वर्षदेखि हात्तीपाइले रोगसँग लड्दै आएको छ। अधिकांशले औषधि सेवन नगरेका कारण

भापामा सन् २०१२ देखि शुरु हात्तीपाइलेको औषधि खुवाउने अभियान अझै जारी रहेको स्वास्थ्य प्रमुख बाराकोटीले बताए। यस पटक अन्तिम अभियान बनाउन हामी सबै लागीपरेको उनको भनाइ छ।
भापामा गर्भवती महिला, सिक्किस्त विरामी र दुई वर्ष मुनिका बालबालिकाबाहेक साढे ९ लाख जनतालाई औषधि खुवाउने लक्ष्य राखिएको छ। जिल्लामा अघिल्लो वर्ष ७७.६५ ले मात्र औषधि खाएका थिए।
यसपटक अभियानलाई सफल बनाउन भद्रपुर, (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

मेचीनगरमा तीन खानेपानी आयोजना सम्पन्न

भापा, वैशाख १४। मेचीनगर नगरपालिका क्षेत्रभित्र तीनवटा ठूला खानेपानी आयोजना निर्माण भएका छन्। सङ्घीय खानेपानी मन्त्रालय र नगरपालिकाको संयुक्त लगानीमा बाहुनडाँगी, थुलाबारी र चारआलीमा खानेपानी आयोजना पूरा भएका हुन्।
मेचीनगरको समेत लगानी रहेको खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाअन्तर्गत बनेका ती आयोजनामा रु. १५ करोड ५७ लाख ३८ हजार ७७ खर्च भएको छ। काँकरभिट्टा खानेपानी आयोजनामाफत मेचीनगर-४ बाहुनडाँगीमा निर्माण सम्पन्न भएको संरचना बिहीबारदेखि सञ्चालनमा आएको छ भने बाँकी दुईवटा आयोजना पनि शीघ्र सञ्चालन हुने मेचीनगर सहलगानी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाका अध्यक्ष राजकुमार पराजुलीले बताए।
अध्यक्ष पराजुलीका अनुसार बाहुनडाँगीमा रु. ६ करोड ३८ लाख चार सय १२, थुलाबारीमा रु. चार करोड ८० लाख ७८ हजार दुई सय १० र चारआलीमा रु. चार करोड ३८ लाख ४९ लाख ५५ को लागतमा आयोजना निर्माण गरिएको हो। आयोजनाका लागि बाहुनडाँगीमा स्थानीय अम्बिका कार्की र टेकबहादुर कार्कीले दुई कठ्ठा जग्गा निःशुल्क उपलब्ध गराएका छन्। उक्त जग्गा पर्याप्त नभएपछि थप दुई कठ्ठा खरिद गरेर ओभरहेड (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

प्लाष्टिक भोलाको विकल्प खोज्दै महिला उद्यमी

भापा, वैशाख १४। श्रमप्रति अभिरुची जगाउँदै युवालाई उद्यमी बनाउने उद्देश्यले बितामोड नगर क्षेत्रका युवालाई भोला बनाउने तालिम प्रदान गरिएको छ।
महिला उद्यमी संघ नेपाल भापाको आयोजनामा युवालाई रोजन कपडाको भोला बनाउने तालिम प्रदान गरिएको हो। तालिम बितामोड नगरपालिकाको आर्थिक सहयोगमा गत चैत २९ गतेबाट शुरु भएको हो। तालिममा नगरका १० जना महिलाले भोला बनाउन सिकेका थिए। रोजन कपडाको भोला बनाउन सिप सिकने सबै दक्ष बनेको महिला उद्यमी संघ नेपाल भापाका अध्यक्ष सुष्मा भण्डारी पौडेलले दावी गरिन्।
बितामोड नगरपालिकाका प्रमुख पवित्रादेवी महतरा प्रसाईंको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित कार्यक्रममा (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

अवैध सुन र एक करोड ४३ लाख नगदसहित सातजना पक्राउ

भापा, वैशाख १४। उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालयको टोलीले अवैध सुन र रकमसहित सात जनालाई पक्राउ गरेको छ।
प्रहरीले शुक्रवार पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गर्दै १ हजार ७ सय ६८.२५ ग्राम सुन र डेढ करोड रूपैयांसहित पक्राउ परेका सात जनालाई सार्वजनिक गरेको हो।
पक्राउ पर्नेहरूमा तीन भारतीय नागरिक रहेका छन् भने चारजना नेपाली छन्। भारतीय नागरिकहरू अमूल विभूति, ऋषिकेश प्रकाश विभूति र गणेश बाल्टे रहेको डिएसपी सुरक्षा केसीले (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो !

दक्ष तथा अनुभवी शिक्षक शिक्षिकाद्वारा पठनपाठन गराइने, आफ्नै निजी भवन र खेल मैदानको प्रबन्ध भएको यस नवोदय शिक्षा सदन (इन्भेन्चर किन्डर हाउस)मा कक्षा नर्सरीदेखि कक्षा ९ सम्म भर्ना खुलेको सबैलाई जानकारी गराउँदछौं।

कक्षा ९ मा भर्ना हुनेलाई विशेष छुटको व्यवस्था गरिएको छ।

नवोदय शिक्षा सदन
बितामोड ३, भापा
फोन : ०२३-५९१३२८ / ९८१६०५३६०१

नेपाल-भारत सम्बन्धको विरासत 'जोखिममा'

बितामोड, वैशाख १४। भारतमा जारी संसदीय निर्वाचनका निमित्त मुख्य विपक्षी दल कङ्ग्रेसले आफ्नो घोषणा पत्रमा 'अग्निपथ' भनिने छोटो समयका लागि हुने सैन्य भर्ती योजना रद्द गर्ने उल्लेख गरेपछि उक्त योजनाका कारण नेपालमा परिरेको प्रभावको विषय पुनः चर्चामा आएको छ।
भारत सरकारले दुई वर्षअघिदेखि लागू गरेको सैन्य भर्तीको 'अग्निपथ' भनिने नयाँ योजनाअन्तर्गत नेपाल सरकारले नेपाली युवालाई भारतीय सेनामा भर्ना नलिन आग्रह गरेका कारण अहिले उक्त भर्ती ठप्प छ।
त्यसका कारण एकातिर 'लाहुरे' बन्ने सपना देखेका कैयौं नेपाली युवाहरू अन्योलमा छन् भने अर्कातिर दुई देशबीचको २०० वर्षदेखिको सैन्य सम्बन्धको विरासत जोखिममा परिरेको विश्लेषकहरूले औल्याएका छन्।
'अग्निपथ' योजनामा सामेल भएर भर्ती हुने 'अग्निवीर'हरूमध्ये ७५ प्रतिशतलाई चार वर्षको सेवापछि निश्चित रकम दिएर बहिर्गमन गर्ने अनि २५ प्रतिशतले मात्र निवृत्तिभरण पाउने गरी स्थायी सैन्य सेवामा लान पाउने भनेर भारत सरकारले उसका सबै सैन्य

भर्तीका लागि लगाएको नियमबाट नेपाल सरकार असन्तुष्ट बनेको थियो।
युवाहरूको पछाडि
भोजपुरको षडानन्द नगरपालिकाका नवीन तामाङले भारतीय गोर्खा पल्टनमा भर्ना खुले आशा मारेका छैनन्।
उमेरले २१ पुगेका तामाङ देशभित्र रोजगारीको अवसर दिन नसकेको बेला नेपाल सरकारले यसरी भर्ती रोकिदिनुलाई निको मान्दैनन्। मेरा बाउबाजे पनि लाहुरे थिए, मैले पनि अन्य विकल्प नहुँदा यसैमा इच्छा गरेको हुँ। तर सरकारले भर्ना रोकिदिँदा हामीजस्ता हजारौं युवा समस्यामा परेका छौं।- पूर्वी नेपालको धरानमा लाहुरे प्रशिक्षणमा सामेल हुँदै गर्दा उनले भने। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भर्ना खुलेमा मलगायत मेरो परिवारको भविष्य पनि बन्छ। नत्र त रोजगारको खोजीमा फेरि खाडीतिर भौतारिनुपर्छ।- १२ कक्षासम्म पढेका तामाङले भने।
खोटाङको जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका घर भएका उपेन्द्र मगरको दुबैसो पनि उस्तै छ। हामीलाई नेपालमा प्रगति गर्ने खासै कुनै बाटो छैन। लाहुरे एउटा विकल्प थियो। त्यसैले भारतीय सेनामा भर्ती चाँडै खुलेमा राम्रो हुने थियो।- एसईई उत्तीर्ण गरेका १९ वर्षीय मगरले भने।
नवीन र उपेन्द्रजस्तै युवाहरूलाई भारतीय सेना, ब्रिटिश सेना वा सिङ्गापुर पुलिसमा भर्ती पाउन सघाउन व्यवसायका रूपमा प्रशिक्षण केन्द्र चलाउँदै आएका प्रदेश राई युवाहरूको अवस्था देखेर चिन्ता लाग्ने गरेको बताउँछन्।
हेनॉस, हामीकहाँ सबै युवा विद्याथी अहिले पनि आइरहेका हुन्छन्। कहिले अग्निपथको भर्ती खुल्ला भनेर उनीहरू आशामा छन्। नेपाल सरकारले आफ्ना युवालाई पर्याप्त रोजगारी दिन नसक्दा कैयौं युवा रूसी सेनामा गएको र ज्यान गुमाएको हामीले सुन्नु परेको छ। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

LITTLE FLOWERS' ENGLISH SCHOOL

ADMISSIONS NOW OPEN AT LFES PROGRESSIVE WING NURSERY TO GRADE-V

WHY US ?

- AIR CONDITIONED CLASSES AND VANS
- INTERNATIONAL PROGRAMME -3DI
- CHILD FRIENDLY ENVIRONMENT

YOUR DREAM OUR PASSION

023-530172 / 191 / 767
www.lfes.edu.np

Timing: 10a.m. to 4 p.m.
info@lfes.edu.np

परलोकमा विप्रेषण

प्रसाद शर्मा

‘महाराज ! घर्तीलोक भन्दा पर अर्को लोक छ, परमात्माले सबै संसार चलाइरहेका छन् भने कुरामा कसरी विश्वस्त हुने ? परमात्मा छु भने उनीसँग कसरी साक्षात्कार हुने ? घर्तीलोकको हाम्रो आर्जन मृत्यु पश्चात् पुरै व्यर्थ हुने हो भने यत्रो मेहेनत-परिश्रम र दौडधुप किन गर्नु ?’

हे भक्त, साधारण सांसारिक गृहस्थको रूपमा तिमीले राखेको जिज्ञासा अत्यन्त सान्दर्भिक र उपयुक्त छ। हाम्रो सनातन हिन्दू धर्मसँग सम्बन्धित गौरवशाली पौराणिक ग्रन्थहरूको गहन अध्ययनबाट र स्वयम्को चिन्तन, ध्यान, जप एवम् तपशक्तिबाट मात्र अनुभूत गर्न सकिने परमात्माले साक्षात्कारको विषयमा मैले यो अल्प समयमा तिमीलाई पुरै छल्लंज बनाउन त नसकौंला, तर त्यो सत्यमा एउटा पाइला अघि बढाउन तिमीलाई प्रेरित गर्ने कोशिश अवश्य गर्नेछु।

पञ्चतत्त्वले बनेको हाम्रो शरीरमा आत्माको प्राविष्ट बिना जीवनको अस्तित्व नहुने र जीवनचक्रको समाप्ति पश्चात् आत्मा शरीर छोडेपछि शरीर पुनः पञ्चतत्त्वको पिण्डमा सीमित रहने कुरामा कुनै द्विविधा नहोला। जीवनकालभर हाम्रो मन र शरीर सञ्चालन गर्ने आत्मा नै परमात्माले अंश हो। परमात्माले आत्मा निरन्तर सम्पर्कमा रही उचित मार्गदर्शन प्राप्त गरिरहने वातावरण बनाउन सकेमा शरीरका इन्द्रियहरू आत्माको वशीभूत भइ जीवन सत्यमार्गदर्शक डोरिन्छ र सार्थक बन्छ, अन्यथा लगाम बिनाको घोडा भै मन इन्द्रियको वशमा परी जीवन दिशाहीन हुन पुग्छ र मृत्यहीन भै नासिन्छ।

आत्माको परमात्माले सम्पर्क कसरी स्थापित गराउने भन्ने सन्दर्भमा यी दुवैलाई तरङ्गको रूपमा बुझ्दा सजिलो होला। दुई फरक लोकमा रहने हुँदा घिनीहरूको प्रकृति अथवा फ्रिक्वेन्सी फरक हुन्छ। रेडियो स्टेशनबाट प्रसारित तरङ्ग अनुरूपको सामग्री आफ्नो रेडियोमा बजाउन रेडियोलाई ट्युनिङ्ग गरी रेडियो स्टेशनको फ्रिक्वेन्सीसँग मिलान गराउनु पर्दछ। त्यस्तै, आत्माको परमात्माले सम्पर्क स्थापित गराउन पनि आत्मालाई ट्युनिङ्ग गराउनु पर्ने हुन्छ जसका विभिन्न उपायहरू छन् र यसको पहिलो खुडिक्लो हो आत्मपरिष्कार।

आत्मालाई विकाराशून्य बनाउन परमात्मालाई एउटा तेजपुञ्जको रूपमा अथवा ओमकार स्वरूपमा अथवा आफूले मानी आएको ईश्वरको कुनै पनि स्वरूपमा कल्पना गरी मनलाई त्यसैमा केन्द्रित गरेर पूर्ण विश्वास र समर्पणका साथ ध्यान

गर्न सकिन्छ। शक्तिशाली मन्त्रहरूको नियमित र अनुशासित जप, मन्त्रानुष्ठान आदि कार्यले आत्मपरिष्कारलाई गति प्रदान गर्दछ। त्यसभन्दा अभिमाथि उठ्ने हो भने विभिन्न किसिमका तपहरूको माध्यमले परमात्माले दूरी छोड्नुपर्ने सकिन्छ। सामान्य किसिमका तपहरूको अनुष्ठान गर्ने, धार्मिक, आध्यात्मिक, नैतिक जीवनशैली अनुशासित रूपमा अनुशरण गर्ने देखि लिएर अन्न जल त्याग गरी शरीरलाई सुषुप्त अवस्थामा प्राण वायुको शक्तिबाट भरमा सञ्चालन गराई कठोर तपस्या गर्ने सम्मका विधि यसमा पर्दछन्।

यसरी निरन्तरको जप तपले आत्मा परिष्कृत हुँदै जान्छ, परमात्माले ट्युनिङ्ग मिल्दै जान्छ र अथाह शक्ति आफूभित्र सञ्चय हुँदै जान्छ। एउटा अवस्थामा पुगेपछि परमात्माले आत्माको ट्युनिङ्ग अधिकतम मिल्न जान्छ र व्यक्ति सिद्ध पुरुष (अथवा महिला) बन्दछ। मन्त्रानुष्ठानबाट आर्जित शक्ति, तपोबल आदिले हनुमानजीको जस्तो अष्ट सिद्धि र नौ निधि समेत प्राप्त गर्न सकिने कुरामा विश्वास गर्न सकिन्छ।

सिद्ध व्यक्ति यति शक्तिशाली हुन्छ कि उसले आफ्नो सञ्चित शक्तिको बलमा कसैलाई वरदान दिने अथवा श्राप दिने सामर्थ्य राख्दछ। जसरी बैकमा जम्मा गरिएको पुँजीबाट हितभावले लोकोपयोगी कार्यमा खर्च गरे पनि, अथवा कसैको विनाश गर्ने उद्देश्यले अपराधिक क्रियाकलापमा खर्च गरे पनि आफ्नो बैक ब्यालेन्स घट्ने गर्छ, त्यसै गरी स्वार्थ प्रेरित अथवा अहंकार जनित उद्देश्यले कसैलाई वरदान दिने वा श्राप दिने कार्य गर्दा आफ्नो सञ्चित तपशक्ति अवश्य क्षय हुन्छ। यसलाई कुनै कम्पनीको आर्जित मुनाफासँग पनि तुलना गर्न सकिन्छ। आर्जित मुनाफा कम्पनीले वोनस बाँडेर सिध्याउन पनि सक्छ र कम्पनीको थप विकासको लागि उपलब्धमूलक कार्यमा खर्च गरेर आफ्नो नेट वर्थ बढाउँदै लैजान पनि सक्छ।

यस लोकमा आर्जित धन सम्पत्ति अथवा तपशक्तिलाई परलोकमा कसरी उपयोग गर्न सकिन्छ भन्ने सन्दर्भमा यसलाई मुद्रा सटहीको अवधारणामा बुझ्न सकिन्छ। एउटा देशको मुद्रा अर्को देशमा साधारणतया चलदैन, तर तीफ्रिक्ले दरमा वैधानिक तवरले मुद्रा सटही गरी अर्को देशमा लगेर खर्च गर्न सकिन्छ। त्यस्तै, घर्ती लोकको आफ्नो आर्जन पनि धर्मानुकूल नैतिक आचरण, सात्त्विक आहार विहार, कुल, पितृ, ईश्वरको सेवा र दीनहीनका लागि गरिने दान-पुण्यादि कर्महरूबाट परलोकमा विप्रेषण गर्न र मृत्यु पश्चात् आफ्नो इच्छानुरूप उपयोग गर्न सकिन्छ।

यति भन्दा भन्दै भएर महाराज हजुरको घाँटी सुक्ने होला, पानी लिनुहोस् भनी गिलास थमाउन छोड्दै थियो। हातको तालमेल नमिल्दा गिलास भुँइँमा भरेर चर्को आवाजमा ट्याब्र्याग्य गर्नु। म भस्म भएर ब्युँभिरुँ र सपनामा मैले दिएको आध्यात्मिक प्रवचनको किस्सा पनि गिलाससँगै भर्षामफुरुम भयो।

लघुकथा

लक्ष्मिनको खाट

सुरेश राई

गाईगुई हल्ला चलेको थियो फुर्के र लक्ष्मीको बारेमा। गाईभरीमा लक्ष्मीको घरमा मात्रै टीभी थियो। गाउँका युवा युवती सौंभ परेपछि टीभी हेर्न भेला हुन्थे। हल्ला यो थियो कि लक्ष्मीको बाउआमा घरमा नहुँदा फुर्के दिउँसे सुटुक लक्ष्मीकहाँ टीभी हेर्न एकैले एकै घाउँछ। उमेर पुगेकाहरू यो हल्लामा मजा लिन्थे र जिब्रो टोकथे।

त्यो सौंभ पनि सबै जना टीभी हेर्न भेला भइसकेका थिए। फुर्के पनि त्यहाँ नहुने कुरै थिएन। फुर्के निकै फुर्के मुडमा देखियो। उसले आफू अडेस लागिरहेको टीभी कोठाको छेउमा भएको खाटमा निधार टेकाउँदै उक्त खाटलाई ढोगेको नक्कल गर्नु र सबैले सुनिने गरी छिल्लिँदै भन्यो-

‘यो खाट, सारे लक्ष्मीको खाट गाँटे !’

छीभी हेर्ने जति जम्मे गलल हँसे। उनीहरूले बुभे त्यो खाट किन लक्ष्मीको भनेर। लक्ष्मी बिचरी लाजले रातो न रातो भई। लक्ष्मीको सानो स्कुले भाइले कुरा बुभेन र सोध्यो- ‘फुर्के दाइले के भन्नु भा ?’ कुनाबाट कसैको स्त्री आवाजमा जवाफ आयो- ‘यो तिमी दिदी लक्ष्मीको खाट हो रे, के बाबु !’

विचरा सानो भाइ सोच्दै थियो- ‘यसमा हौंसु पर्ने कुरा के छ त ? हो त, लक्ष्मी दिदीकै खाट त हो !’

गजल

खुसी नै छु

शर्मिला कार्की

गर्न सकिने गतिलो आर्जन खुशी नै छु भेटिएन कतै आफ्नो-पन खुशी नै छु आस्था टुट्यो एकोहोरो गर्दा प्रेमको पूजा चाहिने गर्न दिलभित्र जतान खुशी नै छु टक्कर खायो, पत्थर बन्यो आँधी हुरी सहयो अब हिउँ जस्तो परिष्कृत मन खुसी नै छु भुटो बोल्थो सँधै, मैले सत्य वानिरहँ न खोज्थौं जोगाउन आश्वसन खुशी नै छु ? जिन्दगी नै धितो राखी लडँ तिम्रो निप्ति कहिल्यै पाइनेँ मिठो वचन खुशी नै छु।

गामा मा.वि., सोलुखुम्बु

लघुकथा

शोकशक्ति

नगेश आचार्य

खाकको थुप्रो वरपर टर्क्याकटुक्क बसेर भोक्रिरहेका थिए वनका सारा जन्तुहरू।

भालु- समस्याले पनि एकै पटक घेरो रहेछ जिन्दगीमा। हात्ती- मैले सोँघुरो टाउँमा नबसौं भनेको कसैको कानमा बतास पसेन। घोडा- बाजा बजाएर देव किन आउँथ्यो र ? मयुर- हामी एक मनका भाए अलौकिक काम गरेको कसैलाई पचेन ? गधा- त्यसैले त अपराधी पता लगाउन अनुसन्धान थाली।

भौँडन षड्यन्त्र गर्नु- ' 'त्यो ता बुभेँ । खाडी समस्या के हो कुनिन ?' ब्रँसोले सत्य नछिपली नछाड्ने सुर कस्यो।

तीनतिर पहाड थियो। बिचको उर्वर भूमिमा सबै जन्तुले मुकाम बनाएका थिए। दिनदहाडै पहाडमा डडेलाको लट्को देखियो। सक्ने जितले ज्यान हत्केलामा लिएर दारु। भुला बाँदर भने अशक्त र बालबच्चा ओसार्नमै व्यस्त थियो। सबैको ज्यान बचायो तर आफ्नै बचाउन सकेन।

यस्तो यथाथ इतिवृत्त बुभेँ ब्रँसोले भन्यो- 'छिमेकीको शोक हाम्रो शोक हो। धन्दा नमानुसु, शोकलाई शक्तिमा बदल्ने उपायको प्याकेज चाँडै पोषणा हुनेछ।'।

कहिलेकाहीं

प्रकाश सापकोटा

बचरोले पनि बुँडो तावदो रेछ कहिलेकाहीं नखाएको विष पनि लाग्दो रेछ कहिलेकाहीं जून ठान्ने, जून मान्ने, जून सँगै दौँजिरहँ जूनलाई कुहिरौले ढाकदो रेछ कहिलेकाहीं सहकै हुँ, सहकै छु, सहिदिन्थै अझै पनि सहनुले पनि सीमा नाघ्यो रेछ कहिलेकाहीं देखे पनि देखेकोलाई सत्य मान्नु कसो गरी बाहिर बेग्लैभिन्न बेग्लै पावदो रेछ कहिलेकाहीं लेजा भन्नु लैजाँदैन, किन होला नलगेको ? आर्यघाटले पनि आराम माग्दो रेछ कहिलेकाहीं।

(कोपट्टेगन, डेनमार्क)

‘पूर्ण बहादुरको सारङ्गी’मा प्रकाश

गायक प्रकाश सपूतले फिल्म अभिनयलाई निरन्तरता दिने भएका छन्। अधिल्लो वर्ष उनको डेब्यु फिल्म ‘परदेशी २’ रिलिज भएको थियो, जुन व्यावसायिक रूपमा सफल पनि भयो। अब उनले दोस्रो फिल्मको रूपमा ‘पूर्ण बहादुरको सारङ्गी’ मा काम गर्न भएका छन्। शुक्रबार निर्माण टिमले फिल्ममा उनी कलाकारको रूपमा अनुबन्धित भएको जानकारी गराएको छ।

सरोज पौडेलको निर्देशनमा बन्न लागेको फिल्मको केही दिनअघि मोसन पोस्टर सार्वजनिक गर्दै निर्माण घोषणा गरिएको थियो। जसमा अभिनेता बिजय बरालले ‘भाइस ओभर’ दिएका थिए। फिल्ममा उनको पनि मुख्य भूमिकामा रहने जानकारी प्राप्त छ। आगामी जेठ दोस्रो साताबाट फिल्मको छायांकन शुरू गरिँदछ।

सेभन सिज इन्टरटेनमेन्टले निर्माण गर्ने फिल्मको फिल्ममा निर्देशक पोडेल स्वयम्को लेखन छ। २०८२ सालमा विश्वकर प्रदर्शनको तयारी गरिएको फिल्ममा विनोद पौडेल र प्याट्रिक सुवेदी निर्माताको रूपमा छन्। रमेश चौलागाँई र हरि श्रेष्ठ कार्यकारी निर्माता हुन्। प्रशान्त शिवाकोटीको संगीत रहने फिल्ममा महेश दवाडीको पटकथा तथा संवाद छ।

फिल्मले गहन विषयलाई उठान गर्न लागेको निर्माता पौडेलले जानकारी दिएका छन्। मोसन पोस्टरमा बाबु-छोराबीचको गन्धनमन्थन देखाइएको थियो। मैले त्यो भन्दा पहिले नै न्वॉगी गरिसकेको थुँछेँ। हरिया मकै पोलेर खानुपर्ने। सुकेपछि के खानु। म त पोलेर खान हुने भएपछि शुरु गरिहाल्ने हो। यसो भनेर बटारिएपछि कहिले काहीं आमा जान त जा एउटा घोगो ल्याएर पोलेर खा तर कसैले नदेखनु भि। देखे भने फेरि अरुलाई पनि चाँहन्छ। बाउले चाल पाउलान् भन्नुहुन्थ्यो। आफ्ना बारीका मकै खानु छ केको डर ! आमाले त्यसो भनेपछि म खुसीले उफ्रँदै हातमा हँसिया लिएर मकै लिन खुसुक्क बारीतिर थिँछेँ।

एक दिन मैले सँधैँ मकै खाएर खोया र खोस्ता पर लगेर बुवाले नदेख्ने ठाउँमा लुकाएर फालेको थिएँ। बुवाले कसरी देख्नु भएछ। हैन कल्ले मकै पोलेर खाएछ ? त्यौँ पर खोल्सामा खोस्ता फ्याँकेको छ कि तैले हो ? भनेर सोध्नुभयो। मैले कालोनि लो हुँदै भनँ, खे कोनी मैले त होइन।

बुवाले मुसुमुसु हँस्दै भन्नुभयो, हुँदैनथ्यो तैले नै हुनुपर्छ नभए अरु कसले हो त ? अन्वदेखि चाहिँ त्यसरी नखानु है। त्यौँ खालास नि नचढाइ खानु हुँदैन, भनेको भन्नुभयो। आज चैँ मार्ने हुनुभो ठानेको तर केही गर्नु भएन। बाहिर मुखले नखा भनेपनि भित्रि मनले चाहिँ खाइहालेछ खाओस भने जस्तो सपोट पो गर्नुभयो। त्यति बेलासम्ममा मेरो पनि ओठवाट हाँसो फुक्सिकसकेको थियो। जे गर्नु हुँदैन, भन्यो, त्यो गर्नुपर्ने। यो पनि मेरो जीवनको एउटा अविस्मरणीय क्षण हो।

अविस्मरणीय क्षण: मकै रुइँन जाँदा..

जेवी खत्री

म यति बेला ३८ वर्ष पहिलेको कुरा उक्काउँन खोज्दैछु। त्यतिबेला म त्यस्तै ८/९ वर्षको थिएँ होला। ३८/३९ सालतिरको कुरा हो। हाम्रा दुई खला खेत घर नजिक थिए। लगभग पुनलाई आधा घण्टा, फर्कनलाई एक घण्टा समय लामो गोरेटो बाटो। घरदेखि तल पुछारमा हुँदै खेत थियो। छतिमने अलि तल ढुक्लेको पुछारमा लखुवा खोला पारि पन्थ्यो। दुवैमा लखुवा खोलाको पानी लामे।

चैते धान रोपे पानी नपुने। हामी हिउँदे धान मात्र लाउँथ्यौँ। चैते मकै छुन्थौँ। यसो गर्दा धान पनि मकै पनि राम्रो फल्यो। बाली पनि सप्रेर आउँने। उब्जनी पनि बढ्ने। एउटै बाली एउटै माटोमा लाइरहँदा रमाएर नफल्ले। आ धान रोप्यो। पानीकै दुःख।

कतिसँग बाइनु। मकै रोप्यो १/२ पल्ट पानी लाउँन पाइयो भने त भइहाल्छ। दुई बाली धान लायो। दुवै बाली धान त्यति फल्लेन। चैते मकै लायो। मसँगै धान लायो भने मकै पनि लोभो फल्यो। धान पनि लोभो हुन्छ। धानले गर्दा रातभरिघामभरि पानीमा कुदनुपर्छ। न सुत्न पाइँन्छ। जिउलाई पनि तमिलत। खेडीरै नै परे पनि ३०/४० भारी मकै कहीं जाँदैन। स्यारसुर आकासबाट छेक पारेर पानी पर्दियो भने त ५०/६० भारी मकै एउटै खेतमा फलि हाँल्छन्। तोली खान

खाँचो हुँदैन। नयाँ खोलामा फलिहाल्छ भन्नुहुन्थ्यो बुवा। नयाँ खोलामा पनि थिए, हाम्रा दुई खला खेत। उहाँ त खेतको दुईतिरबाट कुलामा पानी कुदथ्यो। पानीको दुःख थिएन। समाहा मात्र मिलाई दिनुपर्ने। कुलामा पानी बढेर आएपछि आफू लामे खेतमा पानी। उताको खोले दुलो। जस्तै खेडीमा पनि खोलामा पानी नसुक्ने। अलि टाढाको खेती थियो नयाँ खोलाको खेती।

बोरामा नाम्लो लाएर ओसासुपर्ने धानका बोरा। खेतबाट हिँडेको तीन घण्टामा मात्र धानको भारी लिएर घर आइपुगिन्थ्यो। दुःखको खेती थियो। उसबेलाको कुरा हो। अहिले त बारीको कोल्ला-कोल्लाबाट गाडीको बाटो खोलेको छ भनेको सुन्दा सपना जस्तो लाग्छ। मारिमेटी हामी मधेश झरेकै १६/१७ वर्ष जति भइसकेछ। मकैका सुल्लामा खोया पसन् थालेपछि स्यालको बास खेतमै हुने।

खोयामा दाना लाम थालेपछि त झन् अचक्की खेदे गर्ने। एक रात रूइँन गएन भने सोत्राम पाँने स्यालले मकै। खान लाको बाली काँ तेसरी हुन्छ। रूइँन जानुपर्छ मकै न रूडी हुँदैन भन्नुहुन्थ्यो बुवा। कहिले कसलाई कहिले कसलाई साथी लिएर जानु हुन्थ्यो बुवा मकै रूइँन। कहिले हुँगेँ, कहिले छतिमने खेतमा। साथी नपाउँदा मलाई लु हिँड केटा आज मकै रूइँन जानुपर्छ हुँगेँ खेत। पढ्नु पन्थ्यो तैले। अब आज कोही साथी पाइएन भन्नुहुन्थ्यो र मलाई नै भएपनि लिएर जानु हुन्थ्यो। म जस्तो केटाकेटी मान्छे के साथी हुनु। उही बोल्नको सादर चाहिँ हुन्थे बुवालाई। आमा पनि जा जा नहुन भन्दा त बोलीको भएन बाउको साथी हुन्छस् भन्नुहुन्थ्यो। छतिमने खेत अर्कैलाई अर्ध्याँ दिने गरेकोले हामी मकै रूइँन उति जानु पर्दैनथ्यो।

मलाई मकै रूइँन जान पाए के पढ्नु पन्थ्यो। खुशीले खुट्टा उफार्थे। हामी स्यालले मकै खाने बेला भएपछि कट्टेरो बारवेर गर्न थाल्थ्यौँ। म त्यतिबेला पनि बुवाको पछि लाग्थेँ। खेतको

सिरानामा कट्टेरो हुन्थ्यो। अलि पर मुढा जोतेर आगो बाल्थ्यौँ। छेउमा एउटा बाँस फुट्याएर गाडेको हुन्थ्यो। त्यसमा डोरी लाएर आफूतिर तान्दै-छोड्दै गर्दा फुटेको बाँसका भाटा एक-आपसमा टोकिक्कर तालीको जस्तो खोले थकिने गरिको आवाज आउँथ्यो। आवाजले गर्दा स्याल परपरे हुने। सातो जान्थ्यो स्यालको। के मकै खान आउनु। हामी निदाएपछि दाउ छोप्या रहेछन्। आफू कट्टेरोमा बस्यो। डोरी तानेर बाँस बजाउँदै स्याल थकीयो। मलाई लानुछ भने बुवा खाना खाएर जानु हुन्थ्यो। म जस्तो केटाकेटी मान्छे के साथी हुनु। उही बोल्नको सादर चाहिँ हुन्थे बुवालाई। आमा पनि जा जा नहुन भन्दा त बोलीको भएन बाउको साथी हुन्छस् भन्नुहुन्थ्यो। छतिमने खेत अर्कैलाई अर्ध्याँ दिने गरेकोले हामी मकै रूइँन उति जानु पर्दैनथ्यो।

झन्थ्यौँ। म बुवाको पछि लाग्थेँ। कातिकेको पुछार। सिम्ले गाँडो। सेतो पैरो हुँदै सिम्लेघोर, करुम डाँडो। गरपेर भाएर धोइखोले तरेपछि पुगिन्थ्यो खेतमा। बुवा पतिर मुढा जोतेर आगो बाल्न थाल्नु हुन्थ्यो। म गुन्दी ओझ्याएर कट्टेरोमा बस्येँ। अँध्यारोमा डराउँछ कि भनेर होला बेला-बेला बुवा मलाई बोलाउँदै के गर्दछस् केटा ? भनेर सोध्नु हुन्थ्यो। म केही पनि गरेको छुँदैन। त्यतिकै बसिराको छु भन्थेँ। ए बस्दै गए हाम्रो आगो बालेर आउँछु। आगो बालेन भने भुसनाले दुःख दिएर रातभरि सुत्न पाउँदैन भन्नु हुन्थ्यो।

बुवा कट्टेरोको डिलमा बसेर मकैको खोस्टामा बरेको लाम्पाते सुर्ती तान्नु हुन्थ्यो। बेलाबेला ख्वाक्क खोक्नु हुन्थ्यो। हा.. हाई गरेर लामो खोले थर्कने गरिको हाई कादनु हुन्थ्यो। रातीसम्म रामायणका स्लोक लय हालेर गाउनु हुन्थ्यो। स्याललाई खेतमा मान्छे भएको सडकेत पनि गर्नु पन्थ्यो। यसो गर्दा केही बेरलाई आफ्नो निद्रा पनि हट्थ्यो। म बेला-बेला स्याल तसाउन गाडेको बाँसको डोरी तानेर खोले थर्कने गरि ड्याम्-ड्याम्-ड्याम् पारेर त्यो बाँस बजाउँथेँ। यसरी वारिपारिका पाखे थर्कने गरि बाँस पडकाउँन मलाई कम्ती रमाइलो लाग्दैनथ्यो। कति बेला निदाइन्थ्यो पते हुँदैनथ्यो। विहान जुरुक्क उट्यो। बुवा अंग खेत डुलेर आइसक्नु हुन्थ्यो। यति गर्दा पनि कहिले त स्यालले मकै खान्थ्यो। पुछारका सुर्कामा १०/१२ घोगा खाएछ हाओ केटा पडकेले लु हाओ केटामाथि टोढामा लाइट कलाट छोलेर ले। बेतारीसेटारी हालेर ठीक पार भन्नु हुन्थ्यो। कहिले आफू खोजेर अस्कटको गोजीमा खुट्टुक्क लाइट खसाउनु हुन्थ्यो र मलाई लु हिँड भन्नुहुन्थ्यो। त्यतिबेला जिप भन्ने इण्डियन लाइट हुन्थ्यो। उतिबेलाको दामी र बलियो लाइट थियो त्यो। ब्याट्री एभरेडी भन्ने हुन्थ्यो। हाम्रो साथमा त्यही एउटा लाइट र ओड्नुका लागि एउटा आसामे रेडिको खास्टो हुन्थ्यो। साँझ पर्न लागेपछि खाना खाएर हामी मकै रूइँन खेततिर

अहिले नै मकै जुठो हाल्नु हुँदैन। सुक्न थालेपछि चढाएर मात्र खापुन्छ। अहिले मान्छेले मकैमा जुठो हाल्यो भने त स्यालले झन् खेदो गर्छ। अन्ममा सह पनि हुँदैन। देउतालाई नचढाई आफूले खायो भने त मुख पो बाँसिन्छ त भन्नु हुन्थ्यो। डर देखाउँनु हुन्थ्यो। डरले त कहिले काहीं त आफ्नो अनुहार सुम्स्याउँन पनि पुग्थेँ। मुख बाँसिएको नपाएपछि ए बुवाले दाँडुन भएको रहेछ झैँ लाग्यो। मकै न्वॉगी खाँदा चला छोडेर मात्र खाने चलन थियो। घरका अरूले थाहे नपाउने। मैले त्यो भन्दा पहिले नै न्वॉगी गरिसकेको थुँछेँ। हरिया मकै पोलेर खानुपर्ने। सुकेपछि के खानु। म त पोलेर खान हुने भएपछि शुरु गरिहाल्ने हो। यसो भनेर बटारिएपछि कहिले काहीं आमा जान त जा एउटा घोगो ल्याएर पोलेर खा तर कसैले नदेखनु भि। देखे भने फेरि अरुलाई पनि चाँहन्छ। बाउले चाल पाउलान् भन्नुहुन्थ्यो। आफ्ना बारीका मकै खानु छ केको डर ! आमाले त्यसो भनेपछि म खुसीले उफ्रँदै हातमा हँसिया लिएर मकै लिन खुसुक्क बारीतिर थिँछेँ।

एक दिन मैले सँधैँ मकै खाएर खोया र खोस्ता पर लगेर बुवाले नदेख्ने ठाउँमा लुकाएर फालेको थिएँ। बुवाले कसरी देख्नु भएछ। हैन कल्ले मकै पोलेर खाएछ ? त्यौँ पर खोल्सामा खोस्ता फ्याँकेको छ कि तैले हो ? भनेर सोध्नुभयो। मैले कालोनि लो हुँदै भनँ, खे कोनी मैले त होइन।

बुवाले मुसुमुसु हँस्दै भन्नुभयो, हुँदैनथ्यो तैले नै हुनुपर्छ नभए अरु कसले हो त ? अन्वदेखि चाहिँ त्यसरी नखानु है। त्यौँ खालास नि नचढाइ खानु हुँदैन, भनेको भन्नुभयो। आज चैँ मार्ने हुनुभो ठानेको तर केही गर्नु भएन। बाहिर मुखले नखा भनेपनि भित्रि मनले चाहिँ खाइहालेछ खाओस भने जस्तो सपोट पो गर्नुभयो। त्यति बेलासम्ममा मेरो पनि ओठवाट हाँसो फुक्सिकसकेको थियो। जे गर्नु हुँदैन, भन्यो, त्यो गर्नुपर्ने। यो पनि मेरो जीवनको एउटा अविस्मरणीय क्षण हो।

